

سەرکە کەمار: چالاکی ھاوبەشی نەوان ئۆشنبیرانی عەرەب و کورد یارمەتیدەر ل ئا وگۆی یەکتەناسی

سەرکە کەمار عەبدولتەیف جەمال ئۆشید ئۆمە شەممە پەشتەاستی کردوو کە چالاکی ھاوبەشی نەوان ئۆشنبیرانی عەرەب و کورد یارمەتیدەر بە دابینکردنی کەشەکی ئۆرنی بە لێکنەگەشتن و ئا وگۆی یەکتەناسی.

نووسینگە ئاگەیانەنی سەرکە کەمار ل بەیاننامەیدا رایگەیانە: سەرکە کەمار عەبدولتەیف جەمال ئۆشید و خانمی یەکەمی عەراق شەناز ئیبراھیم ئۆحمەد بەشداریان ل سیمپۆزیمە و تەوێژی عەرەب-کوردی سەنتەری ئۆشنبیری کرد کە بە بەنەمی دامەزراندنی ناوێندەکان ل مایە حیکمەت ل بەغدا بەتەوێچوو.

ل ئاگەیانەندراوەکاندا ئاماژە بەتەوێشکراوە: ل سیمپۆزیمەکاندا کە بە ئامادەبوونی وێزیری ئۆشنبیری و گەشتوگوزار و شوێنەوار ئۆحمەد فەکاڵ بەدرانی و وێزیری ئۆشنبیری حکومەتی هەرێمی کوردستان جەمال سەعید جەمال جەسەن، جگە ل ژمارەیان ل رۆشنبیری و ئیدی عەرەبی و کوردی و بەرپرسیانی کەسایەتی ئۆدەبی و کۆلتوویریەکان، بە ژەنیی سەروودی نەتەوێیی دەستی پەکرد.

بەگوێرە بەیاننامەکان، سەرکە کەمار و تارەکی پەشکەش کرد و تیایدا جەختی لێ کردوو کە ناوێندە ئاواتەخواز کارلەکی کۆلتوویری ل نەوان ئۆشنبیرانی عەراقی و عەرەب و کورددا بەرزبکا تەو، بە شوێیان کە ھاوکار بەت بە چەسپانەنی پەکان وێزبان و پەڕپەدانێ ئا وگۆی زانست و ئۆدەبیات و زانستە

جەراوجەركەكان.

ئامازنى بۆلۈشكەرد : مەژوو شاھىدى ھاوبەشى كۈلتۈۈرى زەر بوو، ھەروھە تېشىكى خستە سەر ھەلۈكى زەركەك لى شىبىرانى كورد كە بەشدارىيان لى ئىدەب و زانستەكانى زمانى غەربىيدا كەرد، ھەروھە لى ھونەركە جەراوجەركەكاندا . كورد بەشدارىيى كەرد لى بنىاتنانى كۈلتۈۈرى غەربىيى، و ناۋى بىرمەندەن ، شاعىران و ھونەرمەندەن و مەژوونووسان درۋشا يەلۈ.

سەركەك كەمار ئامازنى بۆلۈدا كە چالاكى ھاوبەشى نەوان شىبىرانى غەرب و كورد ھاۋكات يارمەتيدەركە بى دابىنكەردنى كەشەكى ئىرنى بى لىكتەگەيشتەن، پەركەپەدانى پەكەزى ھاوبەش، ئاۋوگەكى زانست و يەكتەرناسى و خەسەندەن دەرۋەتى گونجا و بى پەكەۋەزىيان و كارلەكى كۈلتۈۈرى جەماۋەرى نەوان ھاۋوۋە تىانى كورد و غەرب.

ئەلمەلى خۋارلۈۋ دىقى وتارەكەلى سەركەك كەمار:

بى ناۋى خۇداى گەۋرە ومىھەرەبان

سەلامى خۋاى گەۋرەتەن لىبەت

بەكەزەن، ئەمادەيۋوانى بەكەز

ھەموۋتەن بەيانى باش ..

لەم سىمپەزىمەدا سەۋاتەن لىدەكەم، كە يەكەم چالاكىي ناۋەندى شىبىرى غەربىيە-كورد پەكەدەھەندەت و چالاكىكە كە ھەموۋمان كەردەكەين بى بەردەۋامبۈۈن و پەركەپەدانى لى بەغدا و لى ھەركەمى كوردستان. پەشتەر چەند مانگەك پەش ئەستە كەۋەنەۋەيەكەمان لىگەك شىبىرانى شارى سەلمەنى ھەيۋە بى دانانى بەناغەكانى ناۋەندەكى شىبىرى كە بەشداربەت لى بوژاندەۋەلى شىبىرى غەربىيى لى ناۋچەكە و شىبىرى كوردى لى شارەكانى تىرى غەراق.

ۋەكە دەزانەن ناۋەندەكە ئەۋاتەخۋازە كارلەكى كۈلتۈۈرى لى نەۋان شىبىرانى غەراقى و غەرب و كورددا بەرز بەكاتەۋە، بى شەۋەيەكە كە يارمەتيدەركە بى چەسپەندەن پەكەۋەزىيان و پەركەپەدانى ئاۋوگەكى يەكتەرناسى و ئىدەب و زانستە جەراوجەركەكان.

لى ئەستىدا مەژوو شاھىدى زەر ھاوبەشى كۈلتۈۈرى بوو، و تېشىكى خستە سەر ھەلۈكى زەركەك لى شىبىرانى كورد كە بەشدارىيان لى ئىدەب و زانستەكانى زمانى غەربىيى، و لى ھونەركە جەراوجەركەكاندا كەرد. كورد بەشدارى لى بنىاتنانى كۈلتۈۈرى غەربىيدا كەردۈۋ و ناۋى بىرمەندەن و شاعىر و ھونەرمەندەن و مەژوونووسان درۋشاۋەندەۋە.

لى مەژۋۈى نەزىكەدا ناۋى جەمىلە سەقى زەھەۋى، مەعرفە رەسەفى، ئەھمەد شەۋقى، مەھمەد كورد غەلى، ئەھمەد تەيمۈر پاشا، و چەندەن تە دىبىنەۋە.

لى كەتەكەدا شىبىرانى كورد لى ھونەركە جەراوجەركەكاندا بەشدارىيان كەرد، لىدەدا ئامازە بى دەرھەندەركە گەۋرەكان ئەھمەد بەدەرخان و مستەفا غەقەد و ۋەكى گەنگەيان لى مەژۋۈى سەنەمەى غەربىيدا دەكەين.

ئەم كارلەك كۆلتوورىيە بەدئىيەۋىي گوزارشت لى پەككەۋىي ئىيە باشى نەۋان غەرب و كورد دىكات و ئەمەيە كە ئەمە لىرە لىم ناۋەندە شىبىرىيەدا ئاۋاتخۋازىن چەسپاندن و پەلەپپەدانى بىكەين، مەنگە ۋەرگەنەنى ھاۋەش لى نەۋان زىمانى غەربىي و كوردىدا ئامرازەكى گەنگە ئەۋ كارلەك كۆلتوورى و مەۋۋىيە پەكپەنەت كە ئەمە ئاۋاتخۋازىن.

ھەروەھا چالاكىيە ھاۋەشەكەنى نەۋان شىبىرانى غەرب و كورد يارمەتيدەلە بە دابىنەردى كەشەكى ئەلەنە بە لەكنەگەيشتەن و پەلەپپەدانى پەككەۋىي ھاۋەش و ئاۋەگەنى زانست و زانست، ئەمە ئامازە بە گەنگە چەسەندى دەرەتە گەنجەۋ بە پەككەۋىيەن و كارلەكى كۆلتورى جەماۋەرى لى نەۋان ھاۋەشە تەنى كورد و غەربەدا دەكەين و ھونەلە جەراۋەلەكەن دەتۋان بەشەارى لىم كارەدا بىكەن، بە شەۋەيەك كە يارمەتيدەلە بەت لى گەشەپەدان و بەۋەۋەۋەۋە ئەۋ ھونەلەنە، كە سامەنەكى كۆلتوورى پەككەلەنەن بە نىشتەن و كەمەگە، غەرب و كورد.

ئەمە لايەنەكى ئەۋ كارەيە كە سەنتەلە بە نيازە كارى لەسەلە بىكات، ھەروەھا چەندەن لايەن ھەيە لى بۋارەكەنى فەكەر، مەعريفە، مەۋۋە، شەيەر، و ھونەلە ئەدەبىيەكەنى تەر كە دەتۋانەلە كارى لەسەلە بىكەت، و دەتۋانەت پەلە بە بىرەكە و شەۋەكەيەن بەدەت ئەۋان لى بەرنامەكەنى كارى سەنتەلەكەدا، بە بە شەۋەيەك كار بىكەين كە خەمەت بە كۆلتوۋرەكەنى ۋەتەكەمان و گەلەكەمان بىكات، بە شەۋەيەك كە يەكەتە نەتەۋەيە بىلەلەز بەكەتەۋە ۋە ئەز لى فەلەشەنى بىكەت لى چۋارچەۋە ئەم يەكەتەۋەيەدا، لى كەتەيەدا ھەۋە سەلەكەتەن و سەلەكەتەن بە دەۋەزەم لىم ئەۋەزە نەتەۋەيە گەنگەدا، زەلە سۋەس بە ئەمەدەۋەنى مەلەلەنە نەتەن، ۋە سەۋەۋە خۋەتەن لى بەت،

لەي خەيەۋە ۋەزەرى شىبىرى ۋە گەشتەگوزار و شەۋەنەۋار ئەمەدەفەكە بەدەنە، لى ۋەتەرى دەستەپەكى سەمپەزەمە دىلەگەدا جەختە لىۋە كەدەۋە كە دامەزەندە ناۋەندە شىبىرى غەربىي و كوردى ۋەكە بەپەلە ھا تە ئارەۋە پەۋەستە نىشتەنى بە ئەۋە كەمەگەكەمان ئەۋ پەۋەندەيەنە دابەن بىكەين كە ۋەشەكە يەكەخەنە ۋە ھەنگەۋەكەنى چەسپاندەنى يەكەتەمەنە ۋە پەشەستەنى كەمەگە بە يەكەستەنى بىرەكەكەنەنە بەلەز بەكەنەۋە..

لەيەرامبەردە ۋەزەرى شىبىرى لى كۆمەتە ھەلەمە كوردەستەن جەمە سەئەدەمە ئەمەزەنى بەۋەدا كە دامەزەندە ئەۋ ناۋەندە گەنگەيەكى زەلە ھەيە بە ئەۋە بەشتەر لى مەۋۋە ۋە شەستەنەتە گەلەنى غەرب و كورد لى گەلە چالاكى ۋە پەككەۋىي ھاۋەشە شىبىرى ۋە ۋەرگەنەنى كەتە بە زىمانى غەربىي و كوردى و دەرەيەنى ئەمەدەيە بە پەشەشەكەندە پەپەشتە بە ناۋەندەكە كۆلتورى غەربەيە-كوردى لى گەيشتەن بە ئەمەنەكەنى، نەسەندە كۆلتورى ھاۋەشە، ۋە قۋەكەندەۋە گەيەنە بەرەتە ۋە پەككەۋىيەنى ئەشتەنە، لى دەرەزەنى بەيەنەمەكەدا ھا تەۋە: پەشانەزەكە لى نەۋەسەلەنە ۋە شەيەلەنە ۋەتەرى پەشەشەشە كە تەيەدا

ستایشی دام‌نراندنی ناو‌ندی شنبیری ع‌ر‌ی‌د-کوردیان ل‌ ب‌غدا و سل‌مانی کرد، ئ‌ی‌ ئ‌و س‌نت‌ری
ش‌بیریان ل‌ ب‌ر‌و‌پ‌ش‌بردنی هاوکاری ن‌وان ن‌ت‌و‌کانی پ‌ک‌و‌ ژیان و ئ‌اسانکاری ب‌ هاوکاری و
دیال‌گ ل‌ن‌وان شنبیری، ک‌م‌ا‌ی‌تی و نوخب‌ ئ‌کادیمی و پیش‌یی‌کان.